

МАУП

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДЕСНЯНСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ
при МІЖРЕГІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ :

Директор ПВНЗ «Деснянський
економіко-правовий коледж при
МАУП»

Голова приймальної комісії
Еліна ВАСИЛЬКОНОВА

«11» травня 2026 року

ПРОГРАМА

**вступного випробування (у формі співбесіди) з
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
для вступників на здобуття
освітньо-професійного ступеня фахового молодшого
бакалавра на основі базової загальної середньої освіти**

Розглянуто та ухвалено на засіданні
циклової комісії соціальної роботи та
загальноосвітніх дисциплін
Протокол № 5 від 28 квітня 2026 р.

Київ – 2026

Програму складено у відповідності до вимог «Порядку прийому на навчання для здобуття фахової передвищої освіти в 2026 році» Програму для вступного випробування з української літератури розроблено з урахуванням програм для загальноосвітніх навчальних закладів. «Українська література. 5 - 9 класи» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 7.06.2017, № 804).

Мета вступного випробування на здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра - з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок осіб, які бажають здобувати фахову передвищу освіту на основі базової середньої освіти.

Абітурієнти, які проходять співбесіду, повинні:

- розрізняти літературні види і жанри, співвідносити літературний твір з відповідними літературними напрямками;
- характеризувати літературних героїв, коментувати їхні вчинки;
- орієнтуватися в сюжетах літературних творів;
- визначати провідні мотиви ліричних творів, знаходити художні засоби;
- знати псевдоніми і справжні імена письменників, визначати їхнє місце в літературному процесі.

Абітурієнт повинен знати:

- псевдоніми і справжні імена письменників, визначати місце та роль письменника в літературному процесі.

Абітурієнт повинен вміти:

- вільно володіти усною формою української літературної мови, правильно і грамотно говорити, формулювати й виголошувати свої думки, підтримувати діалог, розрізняти види і жанри, визначати провідні мотиви творів, визначати тему, ідею, проблематику творів, характеризувати літературних героїв, орієнтуватися в сюжетах літературних творів.

Програма з української літератури

Календарно-обрядові пісні. Головні календарні обряди. Народна обрядова пісня, її різновиди. Повага до прадавніх вірувань наших предків, гордість за свій талановитий народ, любов до рідних. Пісні зимового, весняного, літнього циклу.

Суспільно-побутові пісні. Жанрово-тематичне розмаїття пісень (суспільно-побутові: козацькі, чумацькі, кріпацькі, солдатські, бурлацькі, заробітчанські тощо), їхнє ідейно-художнє багатство. Трагізм і героїзм у козацьких і чумацьких піснях.

Родинно-побутові пісні. Процес виникнення фольклору. Багатство і розмаїття українського фольклору. Види родинно-побутових пісень (про кохання, про сімейне життя, жартівливі). Культ романтизованих почуттів, традиційна символіка.

Українські історичні пісні. Пісні про звитяжну боротьбу козаків із турецько-татарськими нападниками; про боротьбу проти соціального та національного гніту. Образи історичних осіб, лицарів-оборонців рідної землі, створені народною уявою.

Пісні Марусі Чурай «Засвіт встали козаченьки», «Віють вітри, віють буйні», «Ой не ходи, Грицю». Легендарна поетеса з Полтави. Трагічна історія її життя. Пісні, що стали народними. Їхня популярність, фольклорна основа, народнопоетичні образи.

Українські народні думи. «Маруся Богуславка». Героїчний епос українського народу. Різновиди дум (історико - героїчні, соціально-побутові). Жанрова своєрідність, історична основа, героїчний зміст дум. Специфічність поетичної форми, ритму. Проблема вибору, душевна роздвоєність Марусі Богуславки між любов'ю до рідної землі та становищем дружини турецького вельможі («Маруся Богуславка»).

Українські народні балади «Ой летіла стріла», «Ой на горі вогонь горить». Тематичні та стильові особливості, сюжет, герої українських балад.

Класифікація балад. Григорій СКОВОРОДА «Бджола та Шершень», «Всякому місту – звичай і права...», «De libertate». Життя і творчість філософа, просвітителя, поета. Його християнські морально-етичні ідеали. Біблійна основа творчості Г.Сковороди та його вчення про самопізнання і «сродну (споріднену) працю». Проповідь житейської невибагливості, пошуку гармонії з собою і світом. Повчальний характер і художні особливості збірки «Байки Харківські».

Іван КОТЛЯРЕВСЬКИЙ «Енеїда», «Наталка Полтавка». Творчість І.Котляревського – новий етап у розвитку національного самоусвідомлення. Драматург і театральний діяч. Історія появи «Енеїди». Національний колорит, зображення життя всіх верств суспільства, алюзії на українську історію в поемі. Бурлескний гумор, народна українська мова. Ствердження народної моралі (картини пекла). Соціально-побутова драма «Наталка Полтавка» – перший твір нової української драматургії. Колоритні образи твору. Образ Наталки як уособлення кращих рис української жінки. Сценічне життя твору.

Григорій КВІТКА-ОСНОВ'ЯНЕНКО «Маруся». Батько української прози, один із перших у Європі «творців людської повісті» (І. Франко). Гуманізм та християнські ідеали, етнографічне тло творів. «Маруся» – перша україномовна повість нової української літератури, приклад прози із виразними рисами сентименталізму. Художнє розкриття письменником традиційних народних моральних уявлень. Утілення морального й естетичного ідеалів в образі головної героїні твору.

Тарас ШЕВЧЕНКО Життєпис поета (викуп з неволі, навчання в Петербурзькій академії мистецтв, збірка «Кобзар»). Мотив усеперемагаючого життєлюбства, доброти, любові. «Як умру, то поховайте...» – твір, що єднає минуле, теперішнє і майбутнє. Історія його написання. Ідея єднання з рідною землею. Мрія про щасливе майбутнє свого народу, віра в нього.

«І мертвим, і живим, і ненародженим...». Продовження теми «земляків» у посланні. Викриття конформізму значної частини української еліти. Засудження комплексу меншовартості, національного безпам'ятства та

байдужості до рідної мови. Критичний перегляд національної історії задля перспективи її кращого майбутнього.

«Катерина», «Наймичка», «У нашім раї на землі...»

«Вічна» тема матері й сина. Еволюція жіночого образу у творах Т.Шевченка. Різні типи втілення теми жіночої долі: романтичний («Катерина»), реалістично-побутовий («Наймичка»). Трагедія жінки-матері, боротьба за своє материнство, жорстокість народної моралі («У нашім раї на землі...»). Наскрізний ліризм творів.

Пантелеймон КУЛІШ «Чорна рада» – перший україномовний історичний роман - хроніка. Походження його назви. Історична основа й авторська уява, романтичність стилю. Динамічний інтригуючий сюжет. Непросте життя та романтичні пригоди головних героїв. Загальнолюдські риси ініціативності, працьовитості, лицарства, благородства, вірності почуттю та обов'язку.

Марко ВОВЧОК (Марія Олександрівна Вілінська) «Інститутка». Життя і творча діяльність. Марко Вовчок як перекладач (Ж. Верна, Г. К. Андерсена, А.Е. Брема). «Народні оповідання»; продовження теми народного життя в повісті «Інститутка». Антилюдяна суть кріпосництва та солдатчини. Образи персонажів - людей із народу та панночки.

Іван ФРАНКО «Захар Беркут». Короткі відомості про митця і його багатогранну творчість. Змалювання героїчної боротьби русичів-українців проти монголо-татарських нападників. Образ тухольської громади: роль і місце кожного в суспільному житті. Лідерські якості головного героя твору.

Патріотична ідея у творі.

Леся УКРАЇНКА «Мрії», «Як дитиною, бувало...», «Тиша морська» Дитинство поетеси, роль родини в її вихованні. Неповторний світ дитинства в поезіях. Образ мужньої, сильної духом дівчинки, її життєрадісний погляд на світ, вільнолюбство, впевненість.

Михайло Коцюбинський «Дорогою ціною». Короткі відомості про письменника. Проблематика твору.

Іван Карпенко-Карий «Сто тисяч». Зародження українського професійного театру. Театр корифеїв. Тема та ідея «Сто тисяч». Проблематика твору.

Павло Глазовий . Гуморески. Коротко про митця. Що таке гумореска? Їх тематика та розмаїття.

Володимир СОСЮРА «Любіть Україну!», «Осінь» («Облітають квіти, обриває вітер...»), «Васильки». Коротко про поета. Патріотичні, інтимні, пейзажні мотиви його творів. Любов до Батьківщини як важливий складник життя людини («Любіть Україну!»).

Василь СИМОНЕНКО «Лебеді материнства», «Ти знаєш, що ти - людина...», «Гей, нові Колумби й Магеллани...». Коротко про митця. Громадянські, патріотичні мотиви його лірики. Загальнолюдські цінності та ідеї.

Андрій Кокотюха «Таємниця козацької шаблі». Творчий шлях письменника. Основна ідея твору. Доба козацтва у творі.

Андрій Чайковський «За сестрою». Мужність та відвага юного козацького нащадка Павлуся. Головна думка повісті. Проблематика твору.

Володимир ІВАСЮК. Пісенна творчість («Червона рута», «Я піду в далекі гори», «Балада про мальви», «Водограй») Відомий український поет і композитор. Пісні митця, що сприяли відродженню національної самосвідомості, патріотичних почуттів.

Андрій Малишко. «Пісня про рушник», «Чому ,сказати, й сам не знаю». Коротко про поета. Вірші ,які стали народними піснями. Рядки, які торкають потаємні куточки душі.

Марина Павленко «Русалонька із 7-В,або Прокляття роду Кулаківських». Життєвий та творчий шлях М. Павленко. Гумор твору. Характеристика головних героїв.

Михайло Стельмах «Гуси лебеді летять». Розкрити образ гусей-лебедів як символ поетичної мрії, чистоти та пам'яті роду.Світогляд малого Михайлика.

Григор Тютюнник «Климко». Автобіографічний твір. Проблематика твору. Відповідальність, безкорисливість та здатність до самопожертви.

Богдан Лепкий «Мишка». Автор назвав твір казкою. Поясніть, до яких морально-етичних наслідків призводить жадоба до грошей?

Василь ГОЛОБОРОДЬКО. «З дитинства: дощ» («Я уплетений...»), «Наша мова», «Теплі слова» Самобутня постать поета в українській літературі. Наскрізний патріотизм, філософічність, фольклорна основа його поезій, народознавчі аспекти. Оригінальність і простота висловлення глибоких почуттів, важливих думок.

Ліна КОСТЕНКО «Крила» Коротко про письменницю. Усвідомлення високих моральних якостей, духовного багатства людини, «крилатості», що проявляється індивідуально.

Перелік питань, що виносяться на співбесіду з української літератури

1. Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень.
2. Українські історичні та пісні Марусі Чурай.
3. Героїчний епос українського народу на основі думи «Маруся Богуславка».
4. Біблійна основа творчості Г. Сковороди та його вчення про самопізнання і «сродну (споріднену) працю».
5. Історія появи «Енеїди» І.Котляревського. Національний колорит, зображення життя всіх верств суспільства, алюзії на українську історію в поемі.
6. «Наталка Полтавка» І.Котляревського - перший твір нової української драматургії. Образ Наталки як уособлення кращих рис української жінки.
7. «Маруся» Г.Квітки - Основ'яненка – перша україномовна повість нової української літератури, приклад прози із виразними рисами сентименталізму.
8. Провідні мотиви лірики Тараса Шевченка (на прикладі вивчених віршів).

9.Тарас Шевченко – пророк національного відродження України. Проаналізуйте перші поетичні твори баладного та елегійного жанрів («Причинна», «Думи мої...»)

10.Творчість Т.Шевченка. Розкрийте тему жіночої долі на основі вивчених творів письменника.

11.Аналіз послання «І мертвим, і живим, і ненародженим...» Т.Шевченка. 12.Життя і творчість Марка Вовчка. Розкрийте тему народного життя в повісті «Інститутка».

13.«Чорна рада» П.Куліша – перший український історичний роман-хроніка. Поясніть назву твору.

14.Змалювання героїчної боротьби русичів-українців проти монголо-татарських нападників в повісті «Захар Беркут» І.Франка.

15.Образ мужньої, сильної духом дівчинки, її життєрадісний погляд на світ, вільнолюбство в поезіях Лесі Українки.

16.Загальнолюдські цінності та ідеї в поезіях Василя Симоненка.

17. Патріотичні, інтимні, пейзажні мотиви творів В.Сосюри.

18.Пісні В.Івасюка, що сприяли відродженню національної самосвідомості, патріотичних почуттів.

19.Духовне багатство – найбільший скарб у житті (Л.Костенко «Крила»).

20.Оригінальність і простота висловлення глибоких почуттів, важливих думок на основі поезій В.Голобородька.

21.Головна мета подорожі головного героя у повісті Григора Тютюнника «Климко».

22.Мелодійність та щирість віршів Андрія Малишка.

23 Тематика і жанр повісті «Гуси-лебеді летять» Михайла Стельмаха.

24.Марина Павленко. «Русалонька із 7-В,або Прокляття роду Кулаківських». Сучасна казка. Символічні образи у творі.

25. Андрій Чайковський «За сестрою». Чому повість є героїко-романтичною? Тема та ідея твору.

26.Павло Глазовий. Гуморески в житті поета. Тематика та розмаїття.

27.І.Карпенко-Карий «Сто тисяч». Яку проблему висвітлено у творі? Аналіз твору.

28.Михайло Коцюбинський «Дорогою ціною». Поясніть назву твору. Охарактеризуйте головних героїв.

29. Андрій Кокотюха «Таємниця козацької шаблі». Поєднання яких жанрів присутнє у творі. Головні герої твору та сюжет.

30.Богдан Лепкий. «Мишка». Чи справедливим є кінець казки? Визначте риси комічного та трагічного у казці.

Рекомендовані критерії оцінювання мовних знань і вмінь

Усне опитування є одним із способів перевірки знань, умінь і навичок вступників з української літератури. При оцінюванні відповіді вступника потрібно керуватися такими критеріями:

- правильність і повнота відповіді;
- ступінь усвідомленості, розуміння вивченого;
- здатність практично реалізувати набуті знання;
- мовленнєве оформлення відповіді;
- рівень самостійності вступника під час усної відповіді.

ЗРАЗОК ЗАВДАННЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1.Хто є автором байки «Бджола та Шершень»? Із яких частин складається байка? Що постає головним в байках Сковороди?

2.Що вам відомо про пісню як про фольклорний жанр? Хто створював пісні та з якою метою? Що оспівували в родинно-побутових піснях?

3.Хто з героїв І. Котляревського говорить про себе: «Не багата я і проста, но чесного роду, Не стижуся прясти, шити і носити воду? Якими є спільні риси Петра та Миколи?

ЗРАЗОК ВІДПОВІДІ.

1.Автором байки «Бджола та Шершень» є Григорій Сковорода. Байки Г. Сковороди стислі й лаконічні, містять дві частини: у першій частині коротко розповідається про якийсь випадок, а в другій-подано мораль, яку автор називає «силою». Головне в байках Сковороди-глибокий зміст, про це він так сказав: «Байка тоді нікчемна та баб'яча, коли в простому та чудному лушпинні своєму не ховає зерна істини».

2.Пісні охоплювали найважливіші події та явища з родинного життя селян, відображали їх погляди та мораль. В родинно- побутових піснях народ оспівує переважно родинне життя- радості й печалі, взаємовідносини жінки й чоловіка, дівчини й парубка тощо. Упродовж багатьох століть пісня правдиво розповідає про долю українського народу.

3.Характеристика: «Не багата я і проста, но чесного роду, Не стижуся прясти, шити і носити воду?» належить Наталці, героїні п'єси «Наталка Полтавка». Спільні риси Петра та Миколи за п'єсою «Наталка Полтавка»: сироти, бурлаки, цінують дружбу, розумні, волелюбні, працьовиті, чесні, відверті.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Кількість балів (від 100 до 200)	Бали (від 1 до 12)	Вимоги до рівня навчальних досягнень
до 99*	1-3	Абітурієнти відтворюють незначну частину навчального матеріалу, не можуть самостійно виконати елементарні завдання.
100-111	4	Абітурієнти відтворюють основний навчальний матеріал за поданим зразком
112-123	5	Абітурієнти відтворюють основний навчальний матеріал, з помилками і неточностями виконують елементарні завдання
124-135	6	Абітурієнти самостійно відтворюють основний навчальний матеріал, даючи пояснення при виконанні завдань за зразком
136-147	7	Абітурієнти правильно відтворюють навчальний матеріал, наводячи окремі приклади на підтвердження власних думок.
148-159	8	Абітурієнти правильно відтворюють навчальний матеріал, пояснюють та аналізують його, встановлюють найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами та фактами. Роблять логічні, хоч і неточні висновки.
160-172	9	Абітурієнти демонструють добре володіння навчальним матеріалом, аналізують і систематизують інформацію, використовують загальновідомі докази, самостійно і правильно їх аргументуючи.
173-184	10	Абітурієнти демонструють глибокі знання, практично їх використовують, роблять висновки та узагальнення.
185-197	11	Абітурієнти демонструють глибокі знання, які вміють застосовувати у стандартних ситуаціях.
198-200	12	Абітурієнти демонструють глибокі та системні знання, усвідомлено використовують їх як у стандартних, так і нестандартних ситуаціях, виконують творчі завдання.

***Бали від 1 до 99 вважаються незадовільними та унеможливають подальшу участь вступника у конкурсі .**

Високий рівень знань оцінюється «11» та «10» балами, якщо вступник точно і правильно відповідає на поставлені питання, виявляє повне розуміння їх; наводить необхідні приклади; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.

Достатній рівень знань оцінюється від «9» до «7» балів, якщо вступник дає відповідь, що задовольняє ті ж вимоги, що й високий рівень, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауважень екзаменатора, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу, у мовленнєвому оформленні усної відповіді .

Середній рівень знань оцінюється від «6» до «4» балів, якщо вступник виявляє знання і розуміння основних понять, але допускає помилки в формулюванні правил; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді.

Початковий рівень знань оцінюється від «3» до «1» балів, якщо вступник не виявляє знань більшої частини вивченого матеріалу, допускає суттєві помилки у формулюванні правил, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал; не дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.

Таблиця відповідності балу вступного випробування, обрахованого за 12-бальною шкалою, за значенням 200-бальної шкали

1	-		4	100		8	160
1,1	-		4,1	102		8,1	161
1,2	-		4,2	104		8,2	162
1,3	-		4,3	106		8,3	163
1,4	-		4,4	108		8,4	164
1,5	-		4,5	110		8,5	165
1,6	-		4,6	112		8,6	166
1,7	-		4,7	114		8,7	167
1,8	-		4,8	116		8,8	168
1,9	-		4,9	118		8,9	169
2	-		5	120		9	170
2,1	-		5,1	122		9,1	171
2,2	-		5,2	124		9,2	172
2,3	-		5,3	126		9,3	173
2,4	-		5,4	128		9,4	174
2,5	-		5,5	130		9,5	175
2,6	-		5,6	132		9,6	176
2,7	-		5,7	134		9,7	177
2,8	-		5,8	136		9,8	178
2,9	-		5,9	138		9,9	179
3	-		6	140		10	180
3,1	-		6,1	141		10,1	181
3,2	-		6,2	142		10,2	182
3,3	-		6,3	143		10,3	183
3,4	-		6,4	144		10,4	184
3,5	-		6,5	145		10,5	185
3,6	-		6,6	146		10,6	186
3,7	-		6,7	147		10,7	187
3,8	-		6,8	148		10,8	188
3,9	-		6,9	149		10,9	189
			7	150		11	190
			7,1	151		11,1	191
			7,2	152		11,2	192
			7,3	153		11,3	193
			7,4	154		11,4	194
			7,5	155		11,5	195
			7,6	156		11,6	196
			7,7	157		11,7	197
			7,8	158		11,8	198
			7,9	159		11,9	199
						12	200

Рекомендована література

1. Архипова В.П., Січкарь С.І., Шило С.Б. Українська література:8 клас: підруч. для закл. серед. освіти. Чернівці: МПП «Букрек»,2025.272с
2. Білоус П. В. Українська література XI - XVIII ст. - К.: ВЦ «Академія», 2009.
3. Борзенко. О.І., Лобусова О.В. Українська література 9 клас: підруч. для закл.серед.освіти.-256с.
4. Українська література. 9 клас: підруч. для закл. загал. серед. освіти. – О. Авраменко – Київ : «Грамота», 2017. – 336 с.
5. Калинич О.В., Дячок С.О. Українська література.8 клас. Тернопіль: Астон, 2025.-304с.
6. Міщенко О.І. Українська література : підруч. для 7 кл.загальноосвіт. навч. закл. -Київ: Генеза, 2015.-264 с.
7. Яценко Т.О., Пахаренко В.І., Слижук О. А, Тригуб І. А. Українська література .8 клас: підруч. для закл. сер. освіти «Грамота»,2025.-264с.